

Homilija Svetog Oca

Draga braćo i sestre!

Liturgija Prvih večernje o svetkovini Marije Bogorodice iznimno je bogata, kako zbog uzvišenog otajstva koje slavi, tako i zbog svojega smještaja na samom kraju sunčane godine. Antifone psalama i himna „Veliča“ ističu paradoksalan događaj Boga koji se rađa od Djevice ili, rečeno obrnuto, božansko majčinstvo Marijino. Ujedno, ova svetkovina, koja zaključuje Božićnu osminu, obuhvaća prijelaz iz jedne godine u drugu i nad njime širi blagoslov Onoga „koji jest, koji bijaše i koji dolazi“ (Otk 1,8).

Štoviše, danas je slavimo na završetku Jubileja, u srcu Rima, pokraj groba svetoga Petra. Stoga Te Deum, koji će uskoro odjeknuti ovom bazilikom, kao da se želi proširiti kako bi dao glas svim srcima i licima koji su prolazili ispod ovih svodova i ulicama ovoga grada.

U biblijskom čitanju slušali smo jednu od zadivljujućih sinteza apostola Pavla:

„Kad dođe punina vremena, posla Bog Sina svoga, rođena od žene, pod Zakonom rođena, da otkupi one koji bijahu pod Zakonom, te primimo posinstvo“ (Gal 4,4–5).

Takav način predstavljanja Kristova otajstva upućuje na naum, veliki naum nad ljudskom poviješću – tajanstven, ali s jasnim središtem, poput visoke planine obasjane suncem usred guste šume. To središte je „punina vremena“.

Upravo je ta riječ – naum – odjeknula i u hvalospjevu Poslanice Efežanima:

„Naum da u Kristu sve sabere pod jednu Glavu – i ono na nebesima i ono na zemlji. Taj je naum, u svojoj dobrohotnosti, unaprijed odlučio u njemu da ga ostvari u punini vremena“ (usp. Ef 1,9–10).

Sestre i braćo, u našem vremenu osjećamo potrebu za mudrim, dobrohotnim i milosrdnim naumom. Za planom koji je slobodan i oslobađajući, mirotvoran i vjeran, poput onoga koji je Djevica Marija proglasila u svome hvalospjevu:

„Od koljena do koljena milosrđe je njegovo nad onima koji ga se boje“ (Lk 1,50).

No i drugi naumi danas, kao i nekoć, obavijaju svijet. To su prije svega strategije koje teže osvajanju tržišta, teritorija i zona utjecaja: naoružane strategije, obučene u licemjerne govore, ideološke proglase i lažne religijske razloge.

Ali sveta Bogorodica – najmanja i najuzvišenija među stvorenjima – gleda stvarnost Božjim pogledom. Ona vidi kako Silni snagom svoje ruke raspršuje naume oholih, svrgava moćnike s prijestolja i uzvisuje ponizne, gladne puni dobrima, a bogate otpušta prazne (usp. Lk 1,51–53).

Majka Isusova je žena s kojom je Bog, u punini vremena, ispisao Riječ koja objavljuje otajstvo. Nije joj ju nametnuo: najprije ju je predložio njezinu srcu i, primivši njezino „da“, s neizrecivom

Ljubavlju ispisao ju je u njezinu tijelu. Tako se Božja nada ispreplela s Marijinom nadom, jer Marija je kći Abrahamova po tijelu, a još više po vjeri.

Bog voli nadati se srcem malenih i uključivati ih u svoj naum spasenja. Što je naum ljepši, to je nada veća. I doista, svijet ide naprijed nošen nadom mnogih jednostavnih ljudi, nepoznatih svijetu, ali ne i Bogu, koji unatoč svemu vjeruju u bolje sutra jer znaju da je budućnost u rukama Onoga koji daruje najveću nadu.

Jedan od tih ljudi bio je Šimun, galilejski ribar kojeg je Isus nazvao Petrom. Bog Otac darovao mu je vjeru tako iskrenu i velikodušnu da je Gospodin na njoj mogao izgraditi svoju zajednicu (usp. Mt 16,18). I danas smo ovdje, moleći uz njegov grob, kamo hodočasnici iz cijeloga svijeta dolaze obnoviti svoju vjeru u Isusa Krista, Sina Božjega. To se osobito događalo tijekom Svete godine koja se sada privodi kraju.

Jubilej je snažan znak novoga svijeta, obnovljenoga i pomirenoga prema Božjem naumu. U tom je naumu Providnost ovom gradu Rimu dala posebno mjesto. Ne zbog njegove slave ili moći, nego zato što su ovdje za Krista svoju krv prolili Petar i Pavao te mnogi drugi mučenici. Zato je Rim grad Jubileja.

Što možemo poželjeti Rimu? Da bude dorastao svojim malenima: djeci, osamljenim i krhkim starijima, obiteljima koje teško preživljavaju, muškarcima i ženama koji dolaze izdaleka u nadi za dostojanstvenim životom.

Danas, dragi prijatelji, zahvaljujemo Bogu za dar Jubileja, koji je bio snažan znak njegova nauma nade za čovjeka i svijet. Zahvaljujemo i svima koji su tijekom mjeseci i dana 2025. godine služili hodočasticima i pridonosili tomu da Rim bude gostoljubiviji. To je bila želja, prije godinu dana, ljubljenoga pape Franje. Neka ona i dalje živi – štoviše, neka se još više produbi nakon ovoga vremena milosti.

Neka ovaj grad, ožvjljen kršćanskom nadom, bude u službi Božjega nauma ljubavi prema ljudskoj obitelji.

Neka nam to isprosi zagovor Svete Majke Božje, Salus Populi Romani.

Draga braćo i sestre, sretna Nova godina!

Dok se ritam prolaznih mjeseci ponavlja, Gospodin nas poziva da obnovimo svoje vrijeme, konačno započinjući doba mira i prijateljstva među svim narodima. Bez ove želje za dobrom, ne bi imalo bi smisla okretati stranice kalendara i ispunjavati svoje dnevnike.

Jubilej koji se bliži kraju poučio nas je kako njegovati nadu u novi svijet: otvaranjem srca k Bogu, kako bismo pogreške preobražavali u oprost, bol u utjehu, a krjeposne odluke u dobra djela. Upravo na taj način Bog sam nastanjuje povijest i spašava je od zaborava, darujući svijetu Otkupitelja, Isusa Krista. On je Jedinorođeni Sin koji postaje naš brat, prosvjetljujući savjesti ljudi dobre volje, kako bismo budućnost gradili kao gostoljubiv dom za svakog muškarca i ženu koji dolaze na svijet.

U tom smislu, današnji blagdan Božića usmjerava naš pogled na Mariju, koja je prva osjetila kucanje Kristova srca. U tišini njene djevičanske utrobe, Riječ života objavljuje se kao otkucaj milosti.

Bog, dobri Stvoritelj, oduvijek poznaje Marijino srce, kao i naše. Postavši čovjek, On nam otkriva svoje srce. Stoga Srce Isusovo kuca za svakog muškarca i svaku ženu; za one koji su spremni primiti ga, poput pastira, i za one koji ga ne žele, poput Heroda. Njegovo srce nije ravnodušno prema onima koji nemaju srca za bližnjega. Kuca za pravednike, kako bi ustrajali u svojoj predanosti, i za nepravednike, da promijene svoj život i pronađu mir.

Spasitelj dolazi na svijet rađajući se od žene. Zastanimo i poklonimo se ovom događaju, koji sjaji u Presvetoj Mariji i odražava se u svakom nerođenom djetetu, otkrivajući božanski lik utisnut u našu ljudskost.

Na ovaj dan molimo se svi zajedno za mir: najprije među narodima okrvavljenima sukobima i patnjom, ali i u našim domovima, u obiteljima ranjenima nasiljem i boli. Sigurni da je Krist, naša nada, sunce pravde koje nikad ne zalazi, s povjerenjem molimo zagovor Marije, Majke Božje i Majke Crkve.